

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite și împuternicirea delegației oficiale pentru negocierea acestuia

În temeiul art. 7 alin. (2) și art. 8 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite.

3. Pentru negocierea proiectului Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite, se împuternicește delegația oficială în următoarea componență:

Jacotă Emil	–	șef al Secției Asia, Africa, Orientul Mijlociu și Pacific din cadrul Direcției cooperare bilaterală, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, conducător al delegației
Ceban Cristina	–	șef al Direcției cooperare economică internațională, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Pompărău Nolina	–	șef interimar al Direcției gaze naturale și produse petroliere, Ministerul Energiei

- Budeci Oxana – șef adjunct al Direcției generale datorita sectorului public și asistență externă, șef al Direcției politice asistență externă, Ministerul Finanțelor
- Șeremet Roman – secretar II al Secției tratate bilaterale din cadrul Direcției drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
- Bejenari Gabriela – consultant superior în Direcția relații internaționale, Ministerul Justiției.

4. Se împuternicește domnul Emil Jacotă, conducător al delegației de negociatori, să parafeze textul negociat al Acordului nominalizat.

5. În cazul eliberării din funcția deținută a unor membri ai delegației oficiale, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei hotărâri a Guvernului.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

ARGUMENTAREA

necesității inițierii negocierilor asupra proiectului Acordului general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale.

Acordul general de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite este un tratat interguvernamental bilateral. Proiectul Acordului include preambulul și 10 articole.

2. Informații privind conținutul tratatului.

Proiectul Acordului servește drept temelie pentru dezvoltarea parteneriatului moldo-saudit, reprezentând primul tratat între Părți care vizează sprijinirea unei conclucrări reciproce în domeniile: economie, comerț, investiții, cooperare pentru dezvoltare, educație, știință, cultură, mass-media, turism, tineret și sport. Astfel, proiectul are scopul de a aprofunda și diversifica cooperarea bilaterală cu țările din regiunea Orientul Mijlociu, și anume cu Regatul Arabiei Saudite, în conformitate cu cap. V „Politici sectoriale prioritare”, compartiment „Afaceri Externe și Integrare Europeană” al Programului de Activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28 din 16 februarie 2023.

Acordul se va încheia pe o perioadă de cinci ani, cu posibilitatea de a fi prelungit automat pentru perioade consecutive de un an, cu excepția cazului în care oricare dintre Părți va transmite o notificare scrisă cu privire la solicitarea de a denunța Acordul cu cealaltă parte, cu cel puțin șase luni înainte de data expirării acestuia.

Acordul va putea fi amendat printr-o înțelegere reciprocă între Părți, care va avea forma unui Protocol separat și va constitui parte integrantă a Acordului. Protocolul de amendare va intra în vigoare conform prevederilor art. 10 al proiectului Acordului.

Încheierea tratatului nu prevede implementarea, amendarea sau substituirea altor tratate în vigoare.

B. Analiza de impact

1. Informații generale.

Încheierea Acordului este binevenită în contextul promovării dialogului între Republica Moldova și Regatul Arabiei Saudite în domeniile precum economie, comerț, investiții, cooperare pentru dezvoltare, educație, știință, cultură, mass-media, turism, tineret și sport. Totodată, actualitatea Acordului derivă din importanța dezvoltării continue a relațiilor reciproc avantajoase ale Republicii Moldova cu statele lumii – în cazul dat din regiunea Orientul Mijlociu – și a prezenței mai active pe arena internațională, atât în plan bilateral, cât și în cadrul organizațiilor regionale și internaționale. În acest context, nu au fost identificate alte opțiuni de reglementare decât tratatul în cauză.

Încheierea Acordului va contribui la creșterea potențialului economic, social, științific, agricol și cultural al Republicii Moldova, incluzând schimbul reciproc al experienței între Părți în sectoarele menționate. La fel, încheierea acestui Acord va permite pe viitor aprofundarea cadrului juridic bilateral cu Regatul Arabiei Saudite.

Conform articolului 7 al proiectului, Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate în domenii specifice de interes comun. Totodată, conform articolului 8, Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea prezentului Acord.

Încheierea a acordurilor de acest gen oferă un impact pozitiv asupra dezvoltării cooperării bilaterale a Republicii Moldova cu statele lumii prin conlucrarea mai strânsă în diverse domenii. Obiectivul unei atare colaborări, de regulă, include (dar nu se rezumă la) creșterea bunăstării cetățenilor și impulsivitatea dezvoltării economice, sociale, științifice, culturale și ecologice a părților. În același timp, fiind consolidate și adâncite relațiile de prietenie dintre ele.

Drepturile și obligațiile generate ca urmare a încheierii Acordului sunt caracteristice unui tratat politic de bază și sunt inerente obiectivelor urmărite de astfel de documente – efectuarea schimbului de experiență între instituțiile corespunzătoare din cele două state și încurajarea reciprocă a cooperării economice, culturale, științifice, agricole etc. Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate în domenii specifice de interes comun.

Orice dispută care va decurge din interpretarea sau aplicarea Acordului va fi soluționată prin consultări sau negocieri între cele două Părți.

Prevederile Acordului vor avea efectele juridice atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și teritoriul Regatului Arabiei Saudite.

2. Aspectul politic, cultural și social.

Actualitatea Acordului, care corespunde principiilor și abordărilor politicii externe a Republicii Moldova, derivă din importanța dezvoltării continue a relațiilor reciproc avantajoase cu statele lumii și a prezenței mai active pe arena internațională, atât în plan bilateral, cât și în cadrul organizațiilor regionale și internaționale. În acest context, consolidarea cadrului juridic bilateral cu Regatul Arabiei Saudite, prin semnarea Acordului în discuție, ar corespunde intereselor țării noastre, având în vedere faptul că documentul prevede o gamă largă de domenii pentru stabilirea și dezvoltarea unei cooperări reciproc avantajoase.

Tratatul va încuraja cooperarea în domeniul culturii și mass-media, prin schimbul de vizite și experiențe între instituțiile culturale și mass-media publice și private. În general, se anticipează impact pozitiv asupra societății din Republica Moldova.

Încheierea Acordului va avea drept efect consolidarea relațiilor prietenești cu Regatul Arabiei Saudite, constituind astfel o premisă pentru dezvoltarea pe viitor a unei cooperări fructuoase între statele Părților și cetățenii acestora.

3. Aspectul economic și de mediu.

Acordul prevede dezvoltarea cooperării bilaterale în domeniul comercial-economic și cel investițional, precum și încurajarea contactelor directe între agenții economici din cele două țări. Realizarea acțiunilor reciproce în această direcție va contribui la stimularea și facilitarea investițiilor cetățenilor Părților în toate domeniile, cu excepția celor excluse din cauza reglementărilor lor naționale.

Părțile vor încuraja înființarea de întreprinderi comune de investiții în conformitate cu legile și reglementările privind investițiile aplicabile în ambele țări, ceea ce va contribui pozitiv la dezvoltarea economiei Republicii Moldova. Evaluarea aproximativă a beneficiilor economice nu a fost realizată la moment. Totodată, la înființarea eventuală a întreprinderilor comune se

vor aplica prevederile legislațiilor naționale în domeniul mediului, astfel evitându-se impactul negativ asupra acestuia.

Din beneficiile directe și indirecte asupra economiei Republicii Moldova pot fi menționate următoarele:

- stimularea și facilitarea investițiilor cetățenilor în toate domeniile în cadrul relațiilor între Republica Moldova și Regatul Arabiei Saudite;
- încurajarea contactelor directe între agenții economici din cele două țări;
- ridicarea atractivității turistice ale Republicii Moldova;
- facilitarea colaborării între companiile din domeniul energetic;
- realizarea comună a proiectelor industriale, petroliere, minerale, agricole, turistice etc.

La moment, nu a fost efectuat un studiu asupra aspectului cantitativ și calitativ al beneficiilor enumerate.

Odată semnat, Acordul va deschide noi oportunități pentru consolidarea cadrului juridic bilateral moldo-saudit prin încheierea tratatelor în domenii de interes comun, astfel fiind consolidată cooperarea sectorială moldo-saudită.

4. Aspectul normativ.

Proiectul Acordului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, nu contravine legislației Uniunii Europene, precum și nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor existente ca urmare a participării Republicii Moldova la alte tratate internaționale în vigoare.

În cadrul procesului de negocieri, textul proiectului va fi negociat ținându-se cont de prevederile cadrului juridic național al Republicii Moldova. Astfel, nu este necesară ajustarea oricăror acte normative cu prevederile tratatului în cauză.

În context, se menționează faptul că Acordul nu necesită un plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității.

5. Aspectul instituțional și organizatoric.

Pe parcursul implementării tratatului sunt preconizate vizite reciproce și schimb de experiență între entitățile responsabile.

Cooperarea va avea loc în toate domeniile economice, inclusiv proiecte industriale, petroliere, minerale, petrochimice, agricole, zootehnice și cele în domeniul sănătății.

Totodată, se va încuraja cooperarea în domeniul educației, cercetării științifice, științelor și tehnologiei, prin schimbul de informații în domenii de interes comun și proiecte bilaterale reciproc avantajoase.

De asemenea, se va stimula cooperarea în domeniul sportului și tineretului prin coordonarea pozițiilor în forumuri internaționale și schimbul de programe în rândul instituțiilor, asociațiilor și federațiilor sportive, precum și de tineret și afacerile sportive din ambele țări. La fel, va fi asigurată cooperarea în domeniul culturii și mass-media.

Totodată, va avea loc aprofundarea și dezvoltarea turismului dintre ambele țări prin schimbul de informații turistice și încurajarea desfășurării turismului în grup sau individual între cetățenii ambelor state.

În aceeași ordine de idei, se așteaptă consolidarea cooperării în domeniul energetic, partajarea și schimbul de informații de interes comun în domeniul energetic, schimbul de vizite ale reprezentanților oficiali, cercetătorilor, experților și tehnicienilor, formarea de cercetători și asistenți tehnici, participarea la conferințe științifice relevante domeniului, forumuri de interes comun și facilitarea colaborării între companiile din domeniul energetic, în special din sectorul gazelor naturale și produselor petroliere.

Aplicarea prevederilor Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor privind înființarea unor structuri noi naționale sau internaționale, sau modificarea celor existente. La fel, nu este necesară abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Acordul prevede schimbul de vizite ale reprezentanților, delegațiilor și misiunilor lor economice, comerciale și tehnologice din sectoarele public și privat, precum și participarea la expozițiile comerciale desfășurate în ambele țări și furnizarea facilităților necesare pentru o astfel de participare. Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acordului menționat.

Implementarea Acordului prevede implicarea instituțiilor naționale de profil în măsura resurselor disponibile.

În scopul negocierii proiectului de Acord se va dispune desemnarea și împuternicirea unei delegații oficiale de negociatori, formată din reprezentanții următoarelor instituții naționale:

- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în continuare – *MAEIE*);
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Justiției;
- Ministerul Energiei.

Totodată, în implementarea tratatului vor fi implicate și alte instituții (pe lângă cele participante la proces de negocieri), cum ar fi: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Prezentarea pe plan intern a eventualelor rapoarte de implementare de către organele menționate se va efectua în conformitate cu procedura generală stipulată de pct.pct. 226 - 230 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015.

În ce privește planul internațional, Acordul nu prevede o obligație a prezentării rapoartelor de implementare între Părți. Însă, Părțile vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acestuia, în cadrul căruia poate fi stipulată în mod detaliat această necesitate.

6. *Aspectul financiar.*

Acordul nu implică angajamente financiare din partea Republicii Moldova și cheltuieli pentru implementarea acestuia. Astfel, nu este necesară întreprinderea măsurilor îndreptate spre reducerea costurilor și riscurilor legate de încheierea acestuia.

Prevederile tratatului vor încuraja cooperarea economică, comercială și investițională, precum și vor promova diversificarea relațiilor comerciale în beneficiul ambelor țări. În acest sens, se

va asigura un impact pozitiv asupra importurilor și exporturilor Republicii Moldova și stimularea contactelor între mediul de afaceri. Toate acestea, în ansamblu, vor contribui în mod pozitiv asupra sistemului fiscal al Republicii Moldova.

7. Aspectul temporal.

Proiectul Acordului vizat nu prevede oarecare măsuri preparatorii până la intrare în vigoare a acestuia. De asemenea, acesta nu necesită a fi aplicat în mod provizoriu și nu prevede etapele și termenele de implementare a acestuia. Adicional, se menționează faptul că, potrivit art. 7 al proiectului, Părțile vor acționa, după caz, pentru a încheia acorduri separate în domenii specifice de interes comun și, de asemenea, vor forma, după caz, un comitet mixt pentru a urmări implementarea acestuia.

În conformitate cu prevederile pct. 227 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va prezenta Guvernului anual informații privind procesul implementării prevederilor tratatului internațional în discuție.

Acordul nu prevede modalitatea suspendării acestuia, în acest sens, după caz, se vor aplica prevederile Convenției de la Viena din 1969 privind dreptul tratatelor.

Tratatul va fi valabil pe un termen de cinci (5) ani, începând cu data intrării în vigoare a Acordului și va fi prelungit automat pentru perioade consecutive de un an, cu excepția cazului în care oricare dintre Părți va transmite o notificare scrisă cu privire la solicitarea de a denunța Acordul cu cealaltă Parte, cu cel puțin șase luni înainte de data expirării acestuia.

Potrivit art. 10 alin. (3) al proiectului Acordului, în cazul denunțării acestuia, dispozițiile acestuia vor continua să fie în vigoare pentru programele, proiectele sau acordurile încheiate în cadrul acestuia.

C. Mandatul pentru negocieri

În calitate de conducător al delegației oficiale de negociatori este desemnat domnul Emil JACOTĂ, șef al Secției Asia, Africa, Orientul Mijlociu și Pacific, Direcția cooperare bilaterală, MAEIE, fiind împuternicit să parafeze textul definitivat al proiectului tratatului. Delegația de negociatori include un al doilea reprezentant al MAEIE, precum și reprezentanții Ministerului Finanțelor, Ministerului Justiției, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerului Energiei.

Procesul de negocieri va fi asigurat de către MAEIE prin remiterea proiectului Acordului părții saudite prin canale diplomatice pentru a fi examinat de autoritățile competente ale acesteia.

Se menționează faptul că proiectul Acordului propus pentru inițierea negocierilor are la baza proiectul elaborat de partea saudită, recepționat prin canale diplomatice, iar în urma avizării acesta a suferit unele modificări. În context, conform recomandărilor instituțiilor naționale, în preambulul a fost inclus domeniul cooperării pentru dezvoltare, pentru a fi discutat cu partea saudită pe parcursul negocierilor. Totodată, la art. 5 a fost adăugat un punct adițional care va permite cooperarea în domeniul energetic, iar la art. 9 este stipulat modul de amendare a tratatului. De asemenea, au fost operate unele schimbări redacționale.

Totodată, delegația moldovenească va pune în discuție cu partea saudită necesitatea menținerii prevederii din articolul 6 privind confidențialitatea informațiilor și creșterii încrederii între

parteneri. De asemenea, se va discuta subiectul schimbului de date cu caracter personal în baza Acordului.

Scopul final al negocierilor rezidă în agreama unui text al proiectului care va fi acceptabil și benefic pentru ambele Părți, precum și în concordanță cu legislația acestora. Poziția părții moldovenești se va contura în conformitate cu propunerile din avizele instituțiilor naționale.

D. Procedura negocierilor

Negocierile se vor desfășura în limba engleză și vor avea loc prin corespondență prin canale diplomatice. Astfel, ca urmare a hotărârii Guvernului prin care se va dispune inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului, se va asigura remiterea prin canale diplomatice a proiectului pentru examinare către autoritățile competente saudite în scopul recepționării poziției acestora.

Acordul va fie încheiat în limbile română, arabă și engleză, ultima fiind o limbă de referință în cazul apariției unor divergențe de interpretare a textului.

După finalizarea negocierilor, acesta urmează a fi semnat și, în continuare, ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova.

Tratatul va intra în vigoare la data recepționării ultimei notificări, prin canale diplomatice, care va confirma finalizarea de către Părți a procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia. Procedurile interne vor consta în actul ratificării de către Parlament deoarece tratatul în discuție va constitui un tratat politic conform art. 11 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Mihai MÎȚU
Secretar General

Data întocmirii: 13 septembrie 2023